

Bruxelles, 25 septembrie 2017
(OR. en)

Dosar interinstituțional:
2013/0304 (COD)

10537/1/17
REV 1 ADD 1

CORDROGUE 86
DROIPEN 91
JAI 624
SAN 265
CODEC 1103
PARLNAT 237

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

Subiect: Poziție în primă lectură a Consiliului în vederea adoptării unei DIRECTIVE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de modificare a Deciziei-cadru 2004/757/JAI a Consiliului pentru a include noi substanțe psihoactive în definiția termenului „drog” și de abrogare a Deciziei 2005/387/JAI a Consiliului

- Expunere de motive a Consiliului
- Adoptată de Consiliu la 25 septembrie 2017

I. INTRODUCERE

La 17 septembrie 2013, Comisia a prezentat o propunere de directivă de modificare a Deciziei-cadru 2004/757/JAI (propunerea de directivă NPS) și o propunere de regulament privind noile substanțele psihoactive (propunerea de regulament NPS).

La 21 ianuarie 2014, Comitetul Economic și Social European și-a adoptat avizul cu privire la propunerea de directivă NPS și la propunerea de regulament NPS.

La 17 aprilie 2014, în cadrul sesiunii sale plenare, Parlamentul European și-a adoptat poziția în primă lectură cu privire la propunerea de directivă NPS și la propunerea de regulament NPS.

La 27 mai 2015, Coreperul a decis că discuția privind propunerea de regulament NPS nu ar mai trebui să continue pe temeiul juridic reprezentat de articolul 114 din TFUE (referitor la îmbunătățirea funcționării pieței interne), ci pe noul temei juridic reprezentat de articolul 83 alineatul (1) din TFUE (dreptul penal).

La 6 aprilie 2016, a avut loc o a doua discuție în cadrul Coreperului, în timpul căreia a fost reiterată schimbarea temeiului juridic cu articolul 83 din TFUE sub forma unei directive, iar Comisia a fost invitată să prezinte o propunere privind modificarea Regulamentului de instituire a Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie (EMCDDA), prin introducerea în acest regulament a unor dispoziții privind sistemul de alertă timpurie și privind analiza și evaluarea riscurilor.

La 30 august 2016, Comisia a prezentat o astfel de propunere de regulament de modificare a Regulamentului EMCDDA, care a fost examinată ulterior de către HDG în cadrul reuniunilor sale din 7 septembrie 2016, 21-22 septembrie 2016, 11-13 octombrie 2016 și 9 noiembrie 2016.

La 8 și 9 decembrie 2016, Consiliul (JAI) a adoptat abordarea generală cu privire la propunerea de directivă NPS și la propunerea de regulament NPS, care figurează în documentele 14810/1/16 REV 1 și 14809/1/16 REV 1.

Cu aceeași ocazie, Consiliul a mandatat Președinția să inițieze negocierile cu Parlamentul European în vederea obținerii unui acord în ceea ce privește propunerea de directivă NPS și propunerea de regulament NPS.

Sub președinția malteză au avut loc trei triloguri. S-a ajuns la un compromis final la 29 mai 2017, iar textul propunerii de directivă NPS și cel al propunerii de regulament NPS, astfel cum au fost emise în urma negocierilor interinstituționale în documentul 9567/17 și în documentul 9566/17, au fost transmise către Coreper la 31 mai 2017.

La 8 iunie 2017, Comisia LIBE a votat și aprobat textul propunerii de directivă NPS și cel al propunerii de regulament NPS, astfel cum au fost formulate în urma negocierilor interinstituționale. Președintele Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (LIBE), dl Claude MORAES, a adresat președintelui Comitetului Reprezentanților Permanenți o scrisoare referitoare la propunerea de directivă NPS, în care se precizează faptul că, în cazul în care textul ar urma să fie transmis oficial Parlamentului European drept poziție a Consiliului în primă lectură pentru această propunere legislativă, ar recomanda membrilor Comisiei LIBE și, ulterior, plenului ca poziția Consiliului în primă lectură să fie acceptată fără amendamente în a doua lectură a Parlamentului, sub rezerva verificării de către experții juriști-lingviști din ambele instituții.

La 20 iunie 2017, Consiliul (Afaceri Generale) a ajuns la un acord politic cu privire la propunerea de directivă NPS. Ulterior, textul propunerii de directivă NPS și cel al propunerii de regulament NPS au făcut obiectul unei revizuri din partea experților juriști-lingviști.

II. OBIECTIV

Substanțe psihoactive noi, care imită efectele unor substanțe enumerate în tabelele din cadrul convențiilor ONU, apar frecvent și se răspândesc rapid în Uniune. Anumite substanțe psihoactive noi prezintă riscuri grave pentru sănătatea publică sau pentru sănătatea publică și pentru societate. Obiectivul propunerii de directivă NPS și al propunerii de regulament NPS este de a combate astfel de substanțe psihoactive noi la nivelul UE mai rapid și mai eficient în comparație cu actualul sistem, instituit prin Decizia 2005/387/JAI a Consiliului.

III. ANALIZA POZIȚIEI CONSILIULUI ÎN PRIMĂ LECTURĂ

Mai multe elemente din propunerea de directivă NPS și din propunerea de regulament NPS au necesitat discuții aprofundate pentru a se ajunge la un acord: utilizarea de acte delegate/de punere în aplicare pentru includerea celor mai periculoase substanțe psihoactive noi în definiția termenului „drog”, termenul pentru punerea în aplicare a măsurilor naționale și criteriile pentru lansarea raportului de evaluare a riscurilor.

Actele delegate

Aspectul cel mai important în cadrul negocierilor interinstituționale a fost chestiunea includerii unor substanțe psihoactive noi în definiția termenului „drog” prin intermediul unor acte delegate sau de punere în aplicare. Consiliul a exprimat opinia că actele de punere în aplicare sunt cel mai bun instrument în acest scop, în timp ce Parlamentul a indicat că această chestiune este strâns legată de sănătatea cetățenilor și că excluderea Parlamentului de la luarea acestor decizii este inadecvată. Parlamentul a solicitat să fie implicat în luarea deciziilor cu privire la includerea substanțelor psihoactive noi în definiția termenului „drog”. În urma unor dezbateri îndelungate în cadrul negocierilor interinstituționale, Consiliul a convenit să accepte ca substanțele psihoactive noi să fie incluse în definiția termenului „drog” prin acte delegate, în schimbul menținerii unor modificări esențiale ale legislației privind NPS, propuse de Consiliu.

Termenul pentru punerea în aplicare a măsurilor naționale

În comparație cu propunerea inițială a Comisiei, Consiliul a propus să se scurteze perioada pentru punerea în aplicare a măsurilor naționale de interzicere a unei anumite substanțe psihoactive noi de la un an la șase luni, de îndată ce actul delegat prin care se include o substanță psihoactivă nouă în definiția termenului „drog” va fi adoptat. Parlamentul a încurajat scurtarea suplimentară a acestui termen la trei luni. În urma negocierilor, Parlamentul a convenit să accepte termenul de șase luni pentru punerea în aplicare a măsurilor naționale, astfel încât să se asigure că toate statele membre au timp suficient să facă acest lucru, având în vedere diferitele sisteme juridice.

Pragul pentru lansarea raportului de evaluare a riscurilor

Parlamentul a susținut că pragul prevăzut de Consiliu pentru lansarea raportului de evaluare a riscurilor, după emiterea unui raport comun privind o substanță psihoactivă nouă, este prea ridicat („în cazul în care raportul inițial oferă indicii pentru a crede că substanța respectivă poate prezenta riscuri *grave* pentru sănătatea publică sau pentru sănătatea publică și pentru societate”). În urma discuțiilor pe această temă, Parlamentul a convenit să accepte pragul prevăzut, având în vedere că acesta se referă mai degrabă doar la eventualitatea/indiciul unui risc grav decât al unui risc recunoscut și că acest prag trebuie să fie corelat cu criteriile prevăzute pentru includerea unor substanțe psihoactive noi în definiția termenului „drog” (care prevăd că, pentru a fi incluse în definiție, substanțele trebuie să provoace riscuri „*grave* sănătății publice și, dacă este cazul, riscuri sociale la nivelul Uniunii”).

IV. CONCLUZIE

Poziția Consiliului în primă lectură reflectă compromisul la care s-a ajuns în cadrul negocierilor dintre Consiliu și Parlamentul European, facilitat de Comisie. După adoptare, propunerea de directivă NPS și propunerea de regulament NPS vor înlocui actualul sistem de combatere a celor mai periculoase substanțe psihoactive noi la nivelul UE, instituit prin Decizia 2005/387/JAI a Consiliului. Noul regim va permite reducerea la jumătate a timpului necesar pentru ca cele mai periculoase substanțe psihoactive noi să fie supuse unor măsuri de control la nivelul UE.